

BẢN TIN

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

SỐ 45.2022

TIN TỨC SỰ KIỆN

01 Dấu ấn TECHFEST 2022 - Nơi gắn kết cộng đồng khởi nghiệp sáng tạo

02 Khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo là nguồn lực quan trọng phát triển quốc gia

03 Startup 'Sở bán hàng' đoạt Quán quân tài năng khởi nghiệp quốc gia 2022

04 GeneStory trở thành Quán quân cuộc thi khởi nghiệp Vietchallenge 2022

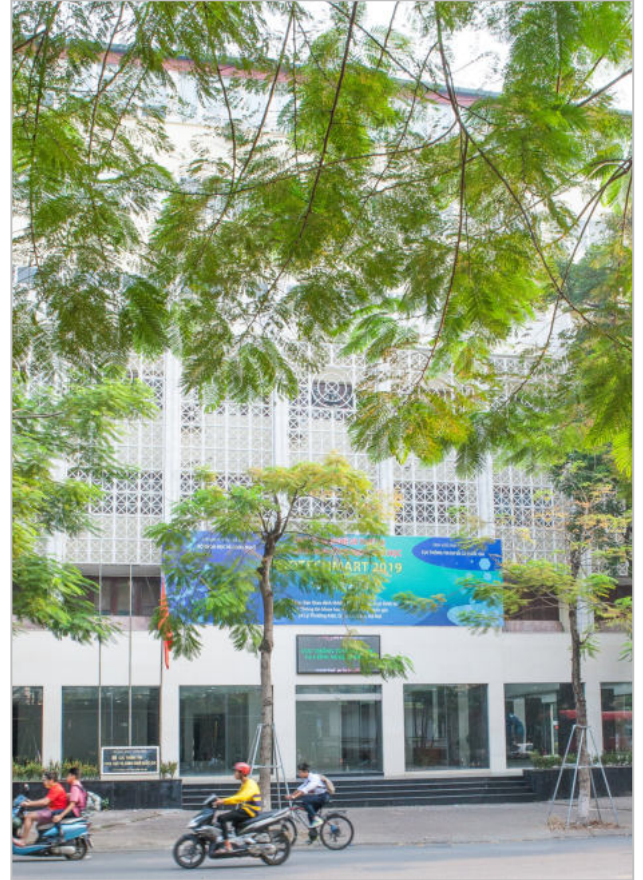
KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

05 Kicoworking: không gian kết nối cộng đồng

06 Hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo toàn cầu theo khu vực năm 2022 (Phần cuối)

KIẾN THỨC KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

07 Kinh nghiệm giao tiếp của các nhà lãnh đạo nổi tiếng

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội

Tel: (024) 38262718

DẤU ẤN TECHFEST 2022 - NƠI GẮN KẾT CỘNG ĐỒNG KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO

Tối 03/12/2022, tại Trung tâm Hội nghị triển lãm tỉnh Bình Dương, Ủy viên Bộ Chính trị, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã dự chương trình “Dấu ấn TECHFEST Vietnam 2022” thuộc chuỗi chương trình Ngày hội Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia năm 2022 (TECHFEST Vietnam 2022) với chủ đề “Đổi mới sáng tạo mở - Khởi nguồn tư duy mới” do Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN), Bộ Ngoại giao và UBND tỉnh Bình Dương phối hợp tổ chức.

Phát biểu tại lễ khai mạc, Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt nhấn mạnh: Năm 2022, hoạt động đổi mới sáng tạo đã ghi nhận nhiều kết quả ấn tượng, tạo ra một hệ sinh thái đổi mới sáng tạo mở đặc trưng Việt Nam, được khái quát trong năm đặc điểm, bao gồm: tính thống nhất; mạng lưới hỗ trợ khởi nghiệp năng động và hiệu quả; nền tảng vững chắc về hạ tầng và con người; khai thác và kết nối hiệu quả với nguồn lực quốc tế; tính mở trong hoạt động đổi mới sáng tạo.

Việc xây dựng và phát triển hệ sinh thái được cộng hưởng và triển khai rộng khắp cả nước; mạng lưới hỗ trợ đã và đang phát triển, với hơn 400 thành viên, tiếp cận được hơn 1.000 nhà khoa học; nền tảng về hạ tầng và nhân lực ngày càng được củng cố; năng lực kết nối và khai thác nguồn lực quốc tế ngày càng được cải thiện. Trong đó ngày càng có nhiều doanh nghiệp lớn, tập đoàn kinh tế tham gia các hoạt động trong hệ sinh thái, hợp tác với các doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo non trẻ, tạo thêm nguồn lực quan trọng cho hệ sinh thái.

Các hoạt động của hệ sinh thái ngày càng được mở rộng, gắn kết với chương trình, chiến lược của quốc gia và quốc tế. Trong TECHFEST năm nay, đã hình thành các làng công nghệ mới như công nghệ sinh thái, kinh tế tuần hoàn, năng lượng xanh...

Bộ trưởng mong muốn cộng đồng khởi nghiệp cũng như các cơ quan quản lý, tổ chức trong nước, quốc tế tiếp tục có nhiều sáng kiến hơn, nhiều hoạt

động có hiệu quả hơn cho những năm tiếp theo. Đồng thời các cơ quan quản lý nhà nước tiếp tục tăng cường hỗ trợ hệ sinh thái phát triển theo chiều sâu, đề xuất và triển khai các cơ chế chính sách tạo thuận lợi cho hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo và đầu tư mạo hiểm.

Bộ trưởng Bộ KH&CN Huỳnh Thành Đạt phát biểu tại chương trình “Dấu ấn TECHFEST VietNam 2022”.

"Xây dựng và phát triển một hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo bền vững, hiệu quả cao và tạo giá trị gia tăng cho nền kinh tế không phải là một con đường ngắn. Nhưng tôi tin rằng, với sức mạnh của trí tuệ Việt, với khát vọng mãnh liệt, với quyết tâm cao và nỗ lực lớn, chúng ta sẽ làm được. Việt Nam sẽ thực sự trở thành một miền đất đổi mới sáng tạo màu mỡ cho các hạt giống tốt được nảy mầm, lớn lên với quy mô khu vực và toàn cầu", Bộ trưởng Huỳnh Thành Đạt cho biết.

Theo Chủ tịch UBND tỉnh Bình Dương Võ Văn

Minh, TECHFEST Vietnam 2022 là sự kiện có ý nghĩa thiết thực nhằm thúc đẩy hoạt động khởi nghiệp, lan tỏa tinh thần đổi mới sáng tạo của tỉnh Bình Dương. Đồng hành cùng với sự kiện TECHFEST Vietnam 2022 lần này, Bình Dương mong muốn được trao đổi, học hỏi kinh nghiệm phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của các địa phương trong cả nước, góp phần thúc đẩy sự phát triển của hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia nói chung và của tỉnh nói riêng; quảng bá sâu rộng hơn nữa về tỉnh Bình Dương với các đối tác, các nhà đầu tư trong và ngoài nước. Bình Dương xác định sẽ tiếp tục đầu tư mạnh mẽ khoa học và công nghệ, đổi mới sáng tạo, tạo động lực để tỉnh phát triển, hướng đến thành phố thông minh, kinh tế số, kinh tế tri thức, trở thành điểm sáng của khu vực kinh tế trọng điểm phía Nam.

Chủ tịch UBND tỉnh Bình Dương Võ Văn Minh phát biểu tại chương trình “Dấu ấn TECHFEST Vietnam 2022”.

Tại sự kiện, các startup điển hình đại diện cho cộng đồng startup Việt trong và ngoài nước đã chia sẻ một số câu chuyện về quá trình khởi nghiệp cũng như sự phát triển của các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo và sự đồng hành của hệ sinh thái trong hành trình của các doanh nghiệp đến từ anh Kendrick Nguyễn, Việt Kiều Mỹ, sáng lập và là giám đốc điều hành của công ty Republic đã có nhiều hoạt động phối hợp với Bộ KH&CN để hỗ trợ cho các doanh nghiệp khởi nghiệp Việt Nam và kết nối các

nguồn lực quốc tế để chia sẻ tri thức, kinh nghiệm cho hệ sinh thái trong nước; bạn Nguyễn Thị Thu Hoa, một cô gái người dân tộc Mường, đã sáng lập và điều hành doanh nghiệp Trường Food với sản phẩm đặc sản thịt chua đã có hơn 7000 điểm bán trên cả nước. Đồng thời, với sự hỗ trợ của hệ sinh thái quốc gia, làng công nghệ nông nghiệp của TECHFEST, để kết nối với các làng công nghệ, các trí thức, kiểu bào và chuyên gia trong nước, quốc tế; anh Nguyễn Hữu Phước Nguyên, là Đồng sáng lập và Giám đốc điều hành của Selex Motors, một startup trong lĩnh vực xe máy điện và giải pháp năng lượng cho xe điện.

Trong bối cảnh các quốc gia trên thế giới đang cam kết về việc giảm phát thải và phát triển bền vững thì các công nghệ về năng lượng đang được quan tâm nghiên cứu và đầu tư rất đặc biệt, và các startup Việt Nam cũng không đứng ngoài xu thế đó, thể hiện vai trò và trách nhiệm cho giấc mơ Việt Nam đóng góp những giá trị tốt đẹp cho thế giới.

Sự kiện cũng diễn ra lễ trao giải Quán quân, Quý quân và Á quân cho dự án TECHFEST quốc gia. Đội Công ty TNHH FINA đạt giải Quán quân đã xuất sắc vượt qua 4 vòng thi cùng 500 doanh nghiệp, được đại diện Việt Nam tham gia Startup WorldCup; lễ ký thỏa thuận hợp tác giữa Cục Phát triển thị trường và doanh nghiệp KH&CN với Tổng Công ty Becamex IDC về phát triển hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo và hỗ trợ chuyển đổi số công nghiệp. Trong ký kết chiến lược này, Becamex IDC thay mặt cho các đối tác VSIP, Đại học quốc tế Miền Đông, Singapore Polytechnic, Liên minh chuyển đổi công nghiệp 4.0 thành lập Trung tâm đổi mới sáng tạo 4.0 sẽ tiến hành trao đổi cụ thể với Cục Phát triển Thị trường và Doanh nghiệp KH&CN để tiến tới xây dựng những chương trình cụ thể, kết nối doanh nghiệp và hệ sinh thái đổi mới sáng tạo (ĐMST), tạo động lực hoàn thiện hệ sinh thái tại Bình Dương và trên toàn quốc.

Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính (giữa) cùng lãnh đạo Bộ, ngành và địa phương thực hiện nghi thức chính thức của chương trình trình Dấu ấn TECHFEST 2022.

Phát biểu chỉ đạo, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính hoan nghênh và đánh giá cao công tác tổ chức TECHFEST Vietnam 2022. Đồng thời, khẳng định, trí tuệ Việt, sức sáng tạo Việt, ý chí người Việt đã và đang từng bước khẳng định và vươn ra thế giới, xóa nhòa khoảng cách địa lý, tận dụng lợi thế địa phương trên trường quốc tế; việc phát triển một môi trường đặc biệt thuận lợi cho khởi nghiệp sáng tạo, một hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo là vô cùng cần thiết.

Thủ tướng Phạm Minh Chính nhấn mạnh: "Khởi nghiệp tuy đã khó, nhưng khởi nghiệp sáng tạo cũng như tạo dựng ra giá trị trên cơ sở khai thác tài sản trí tuệ, công nghệ, mô hình kinh doanh mới còn khó hơn rất nhiều".

Thủ tướng mong muốn, thông qua các hoạt động TECHFEST này, từ các góc độ khác nhau, các nhà quản lý, nhà đầu tư, nhà khoa học quốc tế và Việt Nam, đại diện các tỉnh, thành phố sẽ trao đổi kinh nghiệm, cùng nhau suy nghĩ, thảo luận để tìm ra các giải pháp hữu hiệu, đồng thời đề xuất, thiết lập

những cơ chế và phương thức phối hợp phù hợp với những yêu cầu, điều kiện của mỗi địa phương. Thủ tướng bày tỏ mong muốn cả cộng đồng, từ cơ quan quản lý tới cộng đồng doanh nghiệp, khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo cùng chung tay xây dựng hệ sinh thái trong giai đoạn tiếp theo.

Sau phát biểu chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ đã diễn ra nghi thức chính thức của chương trình trình Dấu ấn TECHFEST Vietnam 2022 - nơi gắn kết cộng đồng khởi nghiệp sáng tạo trong nước, quốc tế, từ hệ sinh thái đổi mới sáng tạo mở để khơi nguồn tư duy mới, mở ra chặng tiếp theo trên hành trình của Hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo Việt Nam, với sứ mệnh tiếp nối, đồng thời, tạo bệ phóng cho những tài năng, cho sự sáng tạo công nghệ vươn tầm trong tương lai.

Trước đó, tại chương trình "Dấu ấn TECHFEST Vietnam 2022", Thủ tướng Phạm Minh Chính cùng các đại biểu đã đến thăm quan các gian hàng triển lãm nơi trưng bày - các sản phẩm và mô hình ý tưởng của các startup./.

KHỞI NGHIỆP, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO LÀ NGUỒN LỰC QUAN TRỌNG PHÁT TRIỂN QUỐC GIA

Vneconomy.vn - “Khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, thúc đẩy doanh nghiệp phát triển luôn là một động lực, nguồn lực quan trọng trong phát triển của mỗi quốc gia, đặc biệt trong thời đại cách mạng công nghiệp lần thứ tư”...

Đó là khẳng định của Thủ tướng Phạm Minh Chính tại Chương trình "Dấu ấn - Ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia - TECHFEST 2022" tối 3/12 ở Bình Dương.

Động lực quan trọng phát triển kinh tế

Sự kiện TECHFEST 2022 nhằm cổ vũ tinh thần khởi nghiệp, tạo điều kiện cho các nhà quản lý, nhà đầu tư, doanh nghiệp và các tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp trong nước, quốc tế giao lưu, trao đổi kinh nghiệm, học hỏi và kết nối, cũng như hợp tác vì một cộng đồng năng động, sáng tạo, thịnh vượng và phát triển.

Phát biểu tại Diễn đàn, Thủ tướng Phạm Minh Chính đánh giá cao và biểu dương tinh thần trách nhiệm của các nhà quản lý, chuyên gia, nhà khoa học, các doanh nghiệp đã chia sẻ nhiều ý kiến, kinh nghiệm quý báu, đồng thời đề xuất nhiều giải pháp thiết thực, khả thi cho đổi mới sáng tạo. Khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, thúc đẩy doanh nghiệp phát triển luôn là một động lực, nguồn lực quan trọng trong phát triển của mỗi quốc gia, đặc biệt trong thời đại cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Thực tiễn kinh nghiệm quốc tế đã minh chứng, trong xu thế hội nhập và phát triển hiện nay, khởi nghiệp và tạo dựng doanh nghiệp là động lực quan trọng của nền kinh tế các quốc gia, góp phần giải quyết khó khăn, thách thức mang tính toàn cầu cũng như hướng tới sự phát triển bền vững của mỗi quốc gia nói riêng và của toàn thế giới nói chung.

Trong những năm qua, Đảng, Nhà nước Việt Nam đã có nhiều chủ trương, chính sách, tạo điều

kiện, môi trường thuận lợi nhất cho khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo. Chính phủ cụ thể hóa bằng các cơ chế, chính sách, ban hành khung khổ pháp lý và các đề án hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia. Đây là nền tảng pháp lý quan trọng để hệ sinh thái khởi nghiệp - sáng tạo phát triển mạnh mẽ tại Việt Nam.

“Khởi nghiệp đã khó, nhưng khởi nghiệp sáng tạo, tạo nên những giá trị trên cơ sở khai thác trí tuệ, công nghệ, mô hình kinh doanh mới bền vững còn khó hơn rất nhiều. Tôi cũng rất vui mừng vì người Việt Nam chúng ta cũng đã và đang tạo dựng được những mô hình doanh nghiệp như vậy. Qua đó, bước đầu tạo được nền tảng để phát triển và vươn tầm quốc tế”, Thủ tướng Phạm Minh Chính.

Các bộ, ngành, địa phương cũng có các chương trình, đề án riêng nhằm thúc đẩy phong trào khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo. Hầu hết các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã ban hành kế hoạch triển khai Đề án 844 hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp. Bên cạnh đó, Đoàn Thanh niên cũng phát động chương trình hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp. Hệ sinh thái phát triển năng động với khoảng 140 trường đại học, học viện, cao đẳng có các hoạt động khởi nghiệp sáng tạo, thành lập vườn ươm, trung tâm, câu lạc bộ... nhằm hỗ trợ khởi nghiệp lâu dài.

“Khởi nghiệp đã khó, nhưng khởi nghiệp sáng tạo, tạo nên những giá trị trên cơ sở khai thác trí tuệ, công nghệ, mô hình kinh doanh mới bền vững còn khó hơn rất nhiều. Tôi cũng rất vui mừng vì người Việt Nam chúng ta cũng đã và đang tạo dựng được những mô hình doanh nghiệp như vậy. Qua đó, bước đầu tạo được nền tảng để phát triển và vươn tầm quốc tế”, Thủ tướng khẳng định.

Nhiệm vụ cả hệ thống chính trị và toàn dân

Qua tóm tắt những "dấu ấn" mà Bộ Khoa học và Công nghệ trình bày, một số doanh nghiệp khởi nghiệp, sáng tạo của Việt Nam có giá trị hàng tỷ USD đã và đang hình thành, phát triển cả trong nước và ngoài nước.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại Chương trình "Dấu ấn - Ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia - TECHFEST 2022" tối 03/12, tại Bình Dương.

Người đứng đầu Chính phủ tin rằng: Trí tuệ Việt Nam, ý chí người Việt Nam, sức sáng tạo Việt Nam đã và đang từng bước khẳng định và vươn ra thế giới. Hiện nay, các thành phố lớn như Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng hay Bình Dương đang đi đầu trong phong trào khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo cả về chiều rộng và chiều sâu. Nhiều tỉnh, thành phố khác cũng đã và đang có những bước tiến đầu tiên, đặt nền móng xây dựng hệ sinh thái khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo tại địa phương. Đó là những tín hiệu hết sức đáng mừng.

Đến nay, Việt Nam tiếp tục duy trì xếp hạng trong

nhóm 45 quốc gia dẫn đầu toàn cầu về chỉ số Đổi mới sáng tạo (GII) của Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO). Việt Nam tiếp tục được WIPO coi là quốc gia đạt tiến bộ về đổi mới sáng tạo một cách có hệ thống và có tiềm năng lớn, nhất là đối với thế hệ trẻ. Mặc dù đã đạt được những kết quả bước đầu đáng khích lệ, nhưng do xuất phát điểm chậm hơn nên hệ sinh thái khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo của Việt Nam vẫn còn có khoảng cách so với một số nước trong khu vực và trên thế giới.

Để sớm thu hẹp khoảng cách này và đưa Việt Nam trở thành một quốc gia mạnh mẽ về khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo, Thủ tướng đề nghị các bộ, ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị cần có giải pháp gắn khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo với tri thức, khoa học công nghệ và đặc thù riêng có của đất nước, con người Việt Nam.

“Đảng, Nhà nước xác định khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo là nhiệm vụ của các cấp, các ngành, các địa phương, cơ quan, đơn vị, cả hệ thống chính trị, của toàn dân và mỗi cá nhân; triển khai đồng bộ, sâu rộng, thường xuyên, liên tục nhưng phải có trọng tâm, trọng điểm và hiệu quả. Kết hợp hài hòa, hiệu quả giữa phát triển năng lực nội sinh với tận dụng tối đa cơ hội, nguồn lực bên ngoài; phát huy truyền thống, văn hóa, lịch sử dân tộc, tinh thần đoàn kết, tự lực, tự cường của con người Việt Nam, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại. Nhà nước thực hiện định hướng, điều phối, xây dựng thể chế, chính sách, kiến tạo môi trường thuận lợi cho hoạt động hiệu quả của toàn hệ thống khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo”, Thủ tướng nhấn mạnh.

Sáu nhiệm vụ trọng tâm cần thực hiện tốt

Thủ tướng kêu gọi các nhà khoa học, các tổ chức, cá nhân, các doanh nghiệp, nhà đầu tư trong nước và nước ngoài đóng góp tích cực hơn vào sự nghiệp khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo của Việt Nam - một đất nước anh hùng. Với tinh thần "Đổi mới sáng tạo mở - Khởi nguồn tư duy mới", mỗi công dân là

một nhà khởi nghiệp đổi mới sáng tạo và đề nghị cần tập trung thực hiện tốt sáu nhiệm vụ:

Một là, tăng cường nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo. Gắn khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo với giải quyết những điểm nghẽn, khó khăn, thách thức của đất nước, địa phương, cơ quan, đơn vị, nhất là những vấn đề liên quan đến thích ứng với biến đổi khí hậu, phát triển kinh tế xanh, kinh tế số, kinh tế tuần hoàn, kinh tế tri thức, giải quyết các bài toán về cạn kiệt tài nguyên, già hóa dân số, phát triển bền vững, tăng cường hiệu quả quản trị quốc gia, nâng cao năng suất, chất lượng lao động...

Hai là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy, chính quyền; quan tâm, đầu tư, có công cụ và chính sách đột phá nhằm thúc đẩy ứng dụng công nghệ và đổi mới sáng tạo để nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp, địa phương, quốc gia; Khuyến khích những ý tưởng mới, những kế hoạch sáng tạo, những cá nhân dám nghĩ, dám làm, dám đột phá để giải quyết các vấn đề đặt ra trong thực tế trên đất nước ta và trên toàn cầu.

Ba là, tập trung xây dựng, hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách thúc đẩy thị trường vốn, nhân lực, khoa học, công nghệ, sản phẩm mới... Đồng bộ hóa các quy định, quy chế, chính sách có liên quan; có cơ chế thí điểm, đầu tư mạo hiểm, chấp nhận rủi ro nhằm tháo gỡ các nút thắt, rào cản, tạo điều kiện, môi trường thuận lợi cho khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo; khuyến khích đặt hàng, công nhận sản phẩm,

dịch vụ mới để tạo niềm tin cho thị trường.

Bốn là, phát triển đồng bộ hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia, ngành, vùng, các khu công nghệ cao, "vườn ươm sáng tạo" tạo, trong đó lấy doanh nghiệp làm trung tâm và các viện, trường là chủ thể nghiên cứu và đổi mới sáng tạo. Xây dựng văn hóa khởi nghiệp quốc gia, đặc biệt trong thế hệ trẻ.

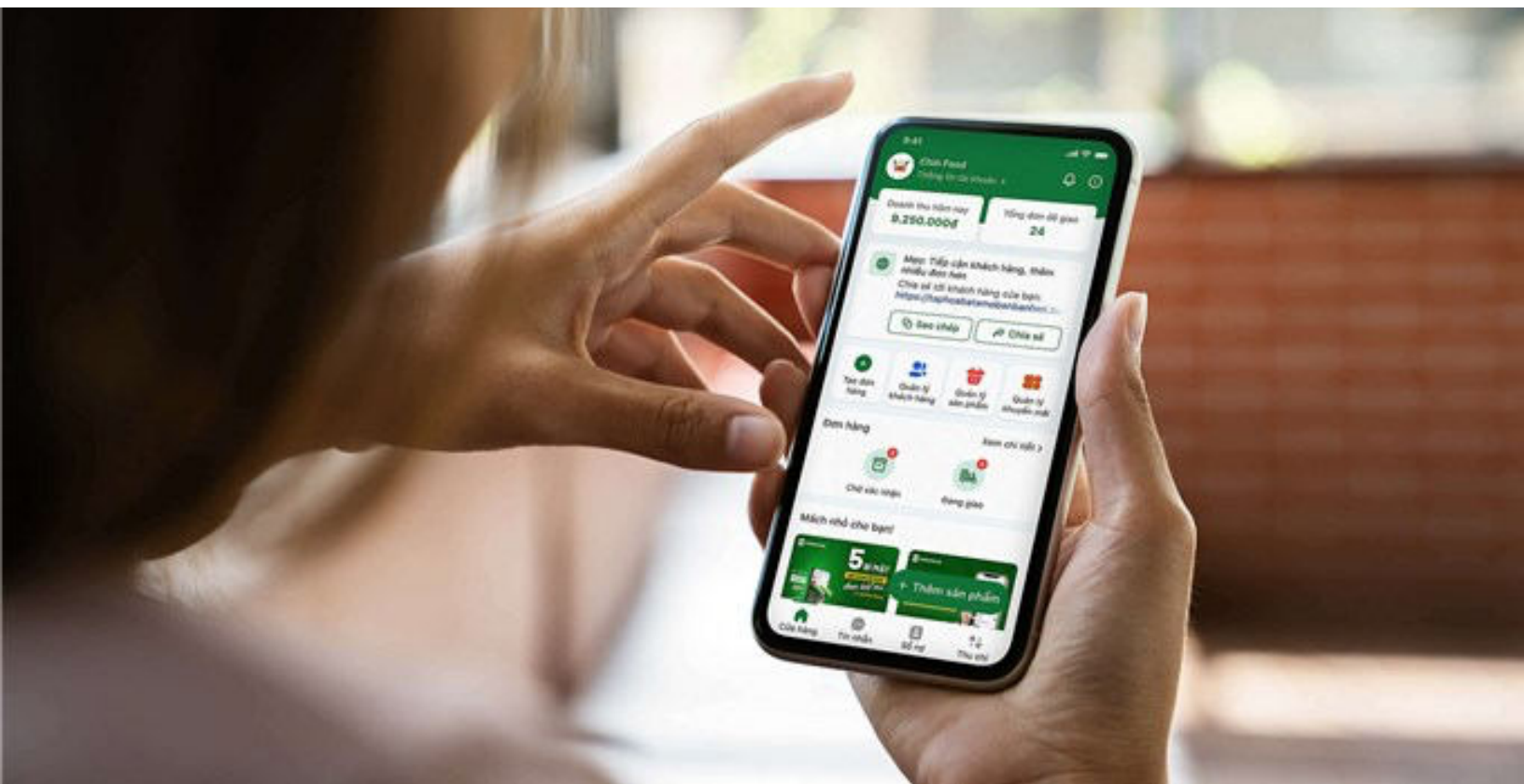
Doanh nghiệp giới thiệu giải pháp công nghệ tại Ngày hội khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Quốc gia TECHFEST Vietnam 2022.

Năm là, phát triển mạnh mẽ nguồn nhân lực cho khởi nghiệp sáng tạo, trang bị kiến thức, kỹ năng và khuyến khích tinh thần khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo từ các bậc học phổ thông và ngay từ những ngày đầu khi thanh niên có ý tưởng lập nghiệp.

Sáu là, tăng cường thu hút, đa dạng hóa các nguồn lực tài chính hỗ trợ khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo từ nhiều nguồn khác nhau (bao gồm: Nhà nước, các nhà đầu tư tư nhân, các quỹ đầu tư chuyên nghiệp, các tập đoàn, tổ chức quốc tế, các cá nhân và cộng đồng)/.

TECHFEST là hoạt động thường niên được Bộ Khoa học và Công nghệ phối hợp với các đơn vị tổ chức trong 7 năm qua với mục tiêu xây dựng và thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp sáng tạo, kết nối vùng với quốc gia và quốc tế. TECHFEST Vietnam 2022 diễn ra từ ngày 02/12-04/12 tại Bình Dương, với 250 gian hàng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của hơn 30 Làng Công nghệ cùng chuỗi hàng chục hội thảo, sự kiện chuyên đề nằm trong các hoạt động triển khai Đề án Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025.

Sản phẩm hỗ trợ tiểu thương số hoá hoạt động bán hàng.

STARTUP 'SỔ BÁN HÀNG' ĐOẠT QUÁN QUÂN TÀI NĂNG KHỞI NGHIỆP QUỐC GIA 2022

Vnexpress.net - Giải pháp giúp bán hàng online của đội SoBanHang giành vị trí cao nhất tại cuộc thi trong khuôn khổ TECHFEST Vietnam 2022.

Cuộc thi Tìm kiếm tài năng khởi nghiệp đổi mới sáng tạo Quốc gia đã tìm ra chủ nhân và trao giải trong khuôn khổ TECHFEST Vietnam 2022 tổ chức tại Bình Dương, từ ngày 02-04/12. Cuộc thi nhằm tìm kiếm và hỗ trợ các doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo là người Việt sinh sống và làm việc trong và nước ngoài, gương mặt đại diện Việt Nam trên hành trình vươn tầm quốc tế.

Sau hơn 3 tháng triển khai, cuộc thi ghi nhận gần 500 đơn đăng ký với hơn 300 hồ sơ chất lượng, đạt gần 100.000 lượt tiếp cận trên các nền tảng mạng xã hội và tổng giá trị giải thưởng lên đến hơn

500.000 USD. Ban tổ chức đã trao giải Quán quân cho đội SoBanHang, đội đoạt giải Nhì và giải Ba lần lượt là Fina và Forte Biotech.

CEO kiêm đồng sáng lập Bùi Hải Nam cùng anh trai Bùi Hải Long (CoFounder) từ SoBanHang nhận giải thưởng tổng trị giá 200 triệu đồng (gồm 100 triệu đồng tiền mặt và các gói hỗ trợ chuyên sâu). Đây cũng là đội đại diện Việt Nam tham dự Startup World Cup với giải thưởng 1 triệu USD.

"Sổ bán hàng" ra mắt vào thời kỳ đỉnh điểm của dịch COVID-19, cung cấp giải pháp giúp bán hàng online, quản lý bán hàng toàn diện chỉ trên một ứng

dụng di động duy nhất, giúp các chủ cửa hàng hiện đại thúc đẩy hoạt động kinh doanh và gia tăng doanh thu bán hàng.

Dự án đoạt giải nhì trong cuộc thi thuộc về dự án Fina từ CEO TS Phạm Anh Khôi cùng nhà đồng sáng lập kiêm CTO Đỗ Quốc Tiến. Fina là một nền tảng công nghệ cho phép người dùng có thể tìm kiếm, so sánh và lựa chọn chính xác các giải pháp tài chính phù hợp với nhu cầu của mình bao gồm các khoản vay mua nhà, các gói bảo hiểm hoặc các sản phẩm đầu tư.

Ông Phạm Hồng Quát, Cục trưởng cục phát triển thị trường & doanh nghiệp KHCN, Bộ Khoa học và Công nghệ (trái) trao giải cho đội Á quân Fina.

Nhà sáng lập Kit Yong cùng dự án Forte Biotech giành giải Quý quân. Được thành lập vào 2021, Forte Biotech phát triển kit xét nghiệm RAPID (Robust & Accurate Prawn Infection Detector) được dùng cho xét nghiệm các bệnh thường gặp trên tôm. Chỉ với ba bước đơn giản, người nông dân có thể tự thực hiện xét nghiệm chẩn đoán và nhận được kết quả chính xác trong vòng 1 giờ mà không cần thiết bị chuyên ngành hay kiến thức chuyên môn.

Phát biểu tại chung kết, ông Phạm Hồng Quát, Cục trưởng Cục Phát triển thị trường và Doanh nghiệp khoa học công nghệ, Bộ Khoa học và Công nghệ, cho biết doanh nghiệp vừa và nhỏ, doanh

nh nghiệp đổi mới sáng tạo, doanh nghiệp khởi nghiệp là hạt giống mà hệ sinh thái Việt Nam đang sẵn có. Tuy nhiên ông cho hay, không thể chỉ đòi hỏi và trông đợi vào nội lực của doanh nghiệp, mà còn phải có cơ chế hỗ trợ bên ngoài phù hợp để dẫn dắt, hỗ trợ.

Đánh giá cần có sự phối hợp hành động từ các thành tố trong hệ sinh thái, ông cho biết cần cùng thiết kế, chung tay triển khai ngay để đón được đợt sóng mới của công nghệ. "Đối với từng chủ thể trong hệ sinh thái, nền tảng đổi mới sáng tạo mở mang lại những lợi ích khác nhau. Đó là lý do chúng ta mong muốn cùng xây dựng và phát triển một hệ sinh thái đổi mới sáng tạo mở, trong đó mục tiêu quan trọng là thúc đẩy các đặc tính đổi mới sáng tạo, mở và liên kết", ông Quát nói.

Ông Kim Dong Uk, Senior Director, Shinhan Financial Group Hope Foundation, cho biết 5 đội thi trong top 10 được chọn vào chương trình 2022 Vietnam TECHFEST Shinhan Global Track Award, với gói tăng tốc khởi nghiệp toàn cầu. Tại đây các đội có cơ hội gặp gỡ chuyên gia và gọi vốn, mở rộng kết nối tại Hàn Quốc và trên thế giới. "Việc hỗ trợ cuộc thi Tìm kiếm Tài năng Khởi nghiệp Đổi mới sáng tạo Quốc gia là cơ hội quý giá để chúng tôi mở rộng kết nối đến các startups tại Việt Nam, đồng thời cùng Việt Nam thúc đẩy hệ sinh thái khởi nghiệp hiệu quả. Bản thân chúng tôi đã tìm thấy một số công ty tiềm năng để hợp tác hoặc đầu tư", ông Kim chia sẻ.

Cuộc thi nằm thuộc khuôn khổ Ngày hội Khởi nghiệp sáng tạo Quốc gia Techfest 2022 với chủ đề "Đổi mới sáng tạo mở - Khởi nguồn tư duy mới" (Open Innovation Ecosystem - The Next Big Think). TECHFEST Vietnam là hoạt động được Bộ Khoa học và Công nghệ tổ chức thường niên từ năm 2015 và trở thành sân chơi lớn nhất về khởi nghiệp và đổi mới sáng tạo Việt Nam./.

GeneStory trở thành quán quân chung kết cuộc thi khởi nghiệp Vietchallenge 2022.

GENESTORY TRỞ THÀNH QUÁN QUÂN CUỘC THI KHỞI NGHIỆP VIETCHALLENGE 2022

Vietnamplus.vn - Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Trần Duy Đông cho biết Vietchallenge giúp lựa chọn ra những startup xứng đáng gốc Việt trên toàn cầu, qua đó kết nối họ với nhau để kêu gọi vốn đầu tư, thương mại hóa, cụ thể hóa ý tưởng.

Tối 02/12 theo giờ New York, rạng sáng 03/12 theo giờ Việt Nam, GeneStory đã trở thành quán quân chung kết Vietchallenge 2022, cuộc thi kêu gọi vốn lớn nhất dành cho những công ty khởi nghiệp (startup) gốc Việt trên toàn thế giới, được tổ chức tại Nasdaq, sàn chứng khoán lớn thứ hai trên thế giới.

GeneStory, công ty khởi nghiệp trong lĩnh vực y tế, vừa ra mắt vào tháng 5 năm nay ở Việt Nam, đã vượt qua 5 ứng viên chung kết khác để giành ngôi vị quán quân Vietchallenge 2022. GeneStory là startup được xây dựng bởi Vingroup và đội ngũ các nhà

khoa học hàng đầu trở về từ các quốc gia phát triển như Mỹ, Hà Lan, Đức với ý tưởng chăm sóc sức khỏe cộng đồng thông qua giải mã gene.

5 công ty khởi nghiệp khác vào đến chung kết là bHub của Phenikaa MaaS, Cargoah, CyberPurify, FoodMap, và Wareflex Vietnam, đều đang đầu tư vào những lĩnh vực hết sức quan trọng.

Trả lời phỏng vấn của phóng viên TTXVN, Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Trần Duy Đông cho biết cuộc thi được tổ chức năm thứ 7 này với sự phối hợp của Trung tâm đổi mới sáng tạo quốc gia của Bộ

Kế hoạch Đầu tư và Vietchallenge tìm kiếm các công ty khởi nghiệp với công nghệ tiên tiến để đổi mới sáng tạo trong nhiều lĩnh vực.

Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Trần Duy Đông phát biểu tại sự kiện.

Thứ trưởng Trần Duy Đông đánh giá cao 6 công ty khởi nghiệp vào đến chung kết, đều đưa ra các giải pháp đổi mới sáng tạo trong các lĩnh vực quan trọng và cần thiết, ví dụ như lĩnh vực an ninh mạng hay sản giao dịch điện tử, hay lĩnh vực thúc đẩy vận chuyển hàng hóa nhanh hơn, đều là những lĩnh vực Việt Nam đang rất cần và rất cạnh tranh.

Thứ trưởng nhấn mạnh: “Ý nghĩa quan trọng của cuộc thi này là chúng ta lựa chọn được những startup xứng đáng gốc Việt trên toàn cầu. Các công ty khởi nghiệp Việt Nam trên toàn thế giới có thể kết nối với nhau qua cuộc thi này kêu gọi vốn đầu tư, thương mại hóa, cụ thể hóa ý tưởng của mình. Ngoài ra, trong cuộc thi này các công ty trong và ngoài

nước có thể xây dựng một môi trường sinh thái chung, đổi mới, sáng tạo, chúng ta đang rất cần đóng góp cho tăng trưởng, góp phần cho quá trình đổi mới của đất nước, với mục tiêu để chúng ta có thể vươn tầm ra thế giới, phát triển mạnh mẽ hơn trong thời gian tới.”

Tham gia cuộc thi, các công ty khởi nghiệp có cơ hội được thảo luận bàn tròn với nhiều doanh nhân khởi nghiệp nổi tiếng tại Mỹ và Hội đồng giám khảo cũng là những tên tuổi danh tiếng, trong đó có nhiều người gốc Việt, trong lĩnh vực khởi nghiệp và đầu tư bảo hiểm tại Mỹ.

Đại sứ Đặng Hoàng Giang, Đại diện thường trực Việt Nam tại Liên hợp quốc đã trao giải và gửi những lời chúc mừng tới quán quân của cuộc thi.

Trả lời phỏng vấn của phóng viên TTXVN tại sự kiện, Đại sứ Đặng Hoàng Giang chia sẻ: “Tôi cho rằng đây là cuộc thi hết sức có ý nghĩa, của người Việt, dành cho người Việt trên đất Mỹ. Điều này cho thấy tinh thần khởi nghiệp của người trẻ Việt Nam hết sức mạnh mẽ và sẽ tạo ra tiền lệ tốt cho những người bắt đầu kinh doanh, tích lũy các mối quan hệ, thúc đẩy những khát vọng của người trẻ muốn kinh doanh ở Việt Nam. Tôi đánh giá cao nỗ lực của những người tổ chức cũng như sự tham gia của các công ty trong cuộc thi này, sự kiện thu hút sự quan tâm của cộng đồng doanh nghiệp Mỹ cũng như cộng đồng người Việt Nam tại Mỹ”./.

Cuộc thi khởi nghiệp VietChallenge được tổ chức thường niên từ năm 2015, do VietChallenge, Inc., khởi xướng nhằm mục đích nuôi dưỡng tinh thần kinh doanh của những người trẻ Việt Nam và thúc đẩy sức mạnh tổng hợp trong kinh doanh thông qua hoạt động cố vấn, hợp tác và tiếp cận nguồn vốn.

Đến nay, VietChallenge giúp nâng tầm hơn 800 công ty khởi nghiệp đến tranh tài từ hơn 20 quốc gia khác nhau.

VietChallenge, Inc. là một tổ chức phi lợi nhuận có trụ sở chính tại Massachusetts của những người Việt trẻ tại Mỹ./.

KICOWORKING SPACE: KHÔNG GIAN KẾT NỐI CỘNG ĐỒNG

Trong chuyến thăm Việt Nam thời kỳ đương nhiệm của mình, cựu Tổng thống Mỹ Barak Obama đã lựa chọn không gian làm việc chung là địa điểm gặp gỡ và trao đổi với các doanh nghiệp khởi nghiệp của Việt Nam tại TP.Hồ Chí Minh. Trên thế giới đã có nhiều không gian làm việc quy mô lớn, có thể kể đến như Factory ở Berlin (Đức), Google Cambridge ở London (Anh) và mới đây là Station F - không gian khởi nghiệp lớn nhất thế giới đặt ở Paris (Pháp) đã được khai trương đi vào hoạt động. Và ở Việt Nam, một dự án liên quan đến không gian làm việc chung của các dự án khởi nghiệp cũng đã được nhiều người biết đến....

Không gian làm việc chung hay còn gọi là “coworking space” không còn xa lạ trong giới khởi nghiệp nói chung, nhưng vẫn là một “tân binh” khi xuất hiện tại Việt Nam. Với sự phát triển mạnh mẽ của phong trào khởi nghiệp trên mọi lĩnh vực, từ khắp các vùng miền của dải đất hình chữ S thì mô hình không gian làm việc chung có mặt trong hệ sinh thái khởi nghiệp như một sự tất yếu hỗ trợ cho các dự án khởi nghiệp.

KiCoworking Space - Không gian kết nối cộng đồng

Bạn có ý tưởng? Bạn muốn khởi nghiệp? Bạn đang cần văn phòng có cơ sở vật chất đầy đủ để yên tâm làm việc? Bạn cần một không gian đủ tĩnh lặng nhưng tạo cảm hứng sáng tạo? Bạn cần tham gia vào cộng đồng những người khởi nghiệp để giao lưu? Bạn cần được hỗ trợ từ các chuyên gia, cố vấn, các nhà đầu tư? Tất cả những câu hỏi trên đều được đáp ứng tại không gian kết nối cộng đồng.

Từ hơn 10 năm kể từ phong trào khởi nghiệp xuất hiện ở Việt Nam đến nay, hầu hết các startup đều nung nấu trong mình rất nhiều ý tưởng. Họ có trí tuệ, niềm say mê, nhiệt huyết nhưng, khởi nghiệp không còn là cuộc chơi hay đơn thuần là sự thử thách bản thân của các startup nữa, khởi nghiệp được coi là mục tiêu mà những người trẻ hướng tới với thái độ nghiêm túc, và để thành công, họ cần đáp ứng đủ các điều kiện. Chính sự nghiêm túc đó mà khởi nghiệp không đơn giản là những dự án đơn lẻ mà có hẳn một hệ sinh thái khởi nghiệp (HST KN) luôn hỗ trợ các startup bắt đầu từ những bước đi đầu tiên. HST KN như một chiếc “lồng ấp”, nuôi dưỡng các dự án từ trong trứng. HST KN tùy thuộc vào hoàn cảnh, có những hình thái khác nhau nhưng phổ biến có thể kể đến cách thức quy tụ thành một cộng đồng riêng, nơi có thể kết nối các nhà đầu tư, nhà cố vấn, các nhóm khởi nghiệp với nhau tạo những điều kiện tốt nhất về cơ sở hạ tầng, vật chất để họ tập trung dự án.

Với hình thức hoạt động nhưng ở quy mô nhỏ hơn, “coworking space” là không gian làm việc chung xuất hiện tại Việt Nam như một điều kiện cần cho các startup, đáp ứng nhu cầu cấp thiết, hỗ trợ và chấp cánh cho những giấc mơ khởi nghiệp.

KiCoworking Space của CEO Nguyễn Trung Kiên với mục tiêu tập hợp, kết nối và đồng hành cùng các startup đã ra đời và hoạt động như 1 dự án

khởi nghiệp nhưng mang sứ mệnh chắp cánh cho những ước mơ khởi nghiệp như thế.

Với hơn 1.400 m² đem lại không gian làm việc rộng lớn. Có điều kiện thăm quan KiCoworking Space, bạn sẽ cảm nhận thấy những mảng màu sinh động với những bức tranh ấn tượng, không gian xanh mát tâm mắt, thiết kế hiện đại, sang trọng với không gian làm việc hợp lý.

KiCoworking Space bao gồm các khu không gian như:

(1) Khu không gian chung, ngồi tự do (free style) là các chỗ ngồi cá nhân hoặc các văn phòng muốn thay đổi không khí có thể ra đây làm việc. Đây cũng là nơi thường xuyên tổ chức các hoạt động, sự kiện về công nghệ nhằm thúc đẩy khởi nghiệp.

(2) Khu không gian riêng gồm gần 20 phòng làm việc độc lập đáp ứng nhu cầu thuê của các công ty khởi nghiệp. Các phòng làm việc được thiết kế linh hoạt, phù hợp cho công ty từ 10 đến 100 người.

(3) Khu không gian công cộng: đây không chỉ là nơi làm việc, mà dự án đã bố trí một diện tích lớn để sử dụng làm không gian công cộng, giúp các bạn trẻ thoát khỏi những lúc có trạng thái căng thẳng, mệt

mỏi. Tại đây, có các trò chơi thể thao thư giãn, thư viện, quầy bar, các đồ nhà bếp như bình nước, lò vi sóng... Anh Kiên cho biết, do 90-95% các bạn đến đây là các bạn trẻ nên thường làm việc khá căng thẳng, do vậy, cần phải có khu vực để thay đổi và kích thích sự sáng tạo.

(4) Khu nghỉ ngơi: do không gian hoạt động 24/7, nên cũng bố trí khu vực nghỉ ngơi với các giường nằm (phòng bedroom) để các bạn trẻ có thể nghỉ ngơi sau thời gian ngồi làm việc miệt mài.

Lướt qua một vòng để cảm nhận không gian mà KiCoworking Space mang lại mới thấy giá trị của một nơi mà cùng đồng hành với các dự án khởi nghiệp. KiCoworking Space như một sự trang bị quá hoàn hảo để chắp cánh cho các startup trong hành trình của mình, đặc biệt là các dự án non trẻ.

Cầu nối các dự án startup và ước vọng tương lai

Tiếp xúc với một số dự án đang hoạt động ở đây, tôi được các nhóm hứng khởi chia sẻ: “Nhóm Bikehome là dự án cho thuê xe đạp đang trong quá trình triển khai từ ý tưởng vào thực tế. Nhóm là những bạn trẻ tuổi 20. Đây là dự án đầu tiên chúng

mình triển khai với nhiều tâm huyết nhưng hoàn toàn thiếu vốn và kinh nghiệm. Tìm đến KiCoworking Space như “cứu cánh” cho chi phí không cao, lại có điều kiện gặp gỡ, tiếp xúc với nhiều chuyên gia tư vấn trong các hội thảo tổ chức tại đây, chúng mình rất yên tâm tập trung triển khai dự án”, Hoàng Minh Đức - CEO dự án cho biết.

Khác với nhóm Homebike, Firecoals là công ty khởi nghiệp về công nghệ thực tế ảo (VR) và thực tế tăng cường (AR), đã có sản phẩm ấn tượng trên thị trường như các sản phẩm giúp học sinh tiếp nhận các kiến thức về khoa học tự nhiên hiệu quả hơn, các ứng dụng trong lĩnh vực bất động sản, kiến trúc,... đưa khách hàng những trải nghiệm ấn tượng, chân thực và độc đáo. “Với nhu cầu phát triển hơn nữa những sản phẩm của mình, tìm kiếm thêm thị trường cho sản phẩm, Firecoals đã chuyển văn phòng đến KiCoworking Space để có cơ hội tìm gặp những nhà đầu tư kinh doanh”, Nguyễn Đình Thảo - CEO dự án cho biết.

Để có được KiCoworking Space như hôm nay, có thể đồng hành với các startup, với Nguyễn Trung Kiên là cả một quãng đường dài. Đây cũng là dự án

khởi nghiệp của riêng anh với những trăn trở. Ý tưởng ra đời xuất phát từ sự thấu hiểu những khó khăn mà các startup gặp phải. Quá trình triển khai dự án dù có ít nhiều kinh nghiệm nhưng khó tránh khỏi những khó khăn ập đến. Đứng trước những sứ mệnh đã chọn ngay từ đầu cho dự án, anh cùng với nhóm vượt qua những rào cản, từ vốn, thị trường, từ việc tiếp cận khách hàng đến gây dựng nên KiCoworking Space hôm nay và tương lai... Hiện, KiCoworking Space đang trong giai đoạn khẳng định chỗ đứng trên thị trường. Thời gian tới dự án sẽ nhân rộng mô hình ra nhiều thành phố lớn và xa hơn nữa là vươn mình ra khu vực Đông Nam Á.

Với quan điểm khởi nghiệp là không từ bỏ, khởi nghiệp là mang giá trị lớn hơn cho cộng đồng, Nguyễn Trung Kiên đã tạo dựng cho mình một dự án khởi nghiệp thành công và đầy ý nghĩa nhưng ý nghĩa hơn cả, đó là tạo ra một không gian làm việc kết nối cộng đồng khởi nghiệp. Điều này mang lại những giá trị lớn hơn, được đo bằng chính những thành công của những startup đã đến và ở lại KiCoworking Space./.

Minh Phương

HOẠT ĐỘNG KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO TOÀN CẦU THEO KHU VỰC NĂM 2022 (PHẦN CUỐI)

Mỹ Latinh

Mỹ Latinh là khu vực phát triển nhanh nhất trên thế giới về nguồn vốn đầu tư mạo hiểm vào năm 2021. Ước tính khoảng 19,5 tỷ USD đã được đầu tư vào khu vực này, cao gấp 3 lần so với mức đã lập kỷ lục của năm trước và nhiều hơn 300% số tiền thoái vốn trên 50 triệu USD vào năm 2021, so với năm 2020. Các lĩnh vực bao gồm fintech, vận tải và hậu cần, và thương mại điện tử thúc đẩy phần lớn sự tăng trưởng này.

Cũng như ở nhiều nơi trên thế giới, đại dịch COVID-19 đã xúc tác sự phân cấp của các hệ sinh thái khởi nghiệp ở Mỹ Latinh. São Paulo vẫn là trung tâm chính của khu vực, ngày càng có nhiều cộng đồng khởi nghiệp trên khắp Brazil và các nơi khác ở Mỹ Latinh, với hoạt động đáng kể đang diễn ra ở Curitiba, Porto Alegre và Belo Horizonte, cũng như Santiago và Guadalajara.

Justos, một doanh nghiệp bảo hiểm có trụ sở tại São Paulo, đã huy động được cả vòng hạt giống 2,8 triệu USD và 35,8 triệu USD Series A vào năm 2021 cùng với IPO trị giá 41,5 tỷ USD của Nubank tạo ra mức thoái vốn cao nhất trong khu vực. Nhìn chung, năm 2021, Brazil đã chứng kiến mức tăng trưởng

237% về giá trị đầu tư tính theo USD của các vòng Series B + so với năm 2020 và tổng số tiền thoái vốn cho năm 2021 là 49 tỷ USD, một bước nhảy vọt lớn so với 1 tỷ USD vào năm 2020. Chính phủ Brazil đã thể hiện sự hỗ trợ của mình đối với các doanh nghiệp khởi nghiệp thông qua việc triển khai Khung pháp lý cho doanh nghiệp khởi nghiệp vào tháng 6 năm 2021, bao gồm các điều khoản cho một “khung pháp lý thử nghiệm” giúp giải phóng các doanh nghiệp khỏi một số ràng buộc khi họ thử nghiệm các công nghệ và mô hình kinh doanh đổi mới.

Công ty khởi nghiệp thương mại điện tử Valoreo của Mexico City đã bảo đảm cả khoản nợ và vốn chủ sở hữu 50 triệu USD và 30 triệu USD Series A vào năm 2021. Công ty có kế hoạch mua lại các doanh nghiệp khởi nghiệp thương mại điện tử Mỹ Latinh khác với mục tiêu dài hạn là cải thiện các lựa chọn của người tiêu dùng trong khu vực.

Mặc dù vẫn thua xa Bắc Mỹ và Châu Á về tỷ trọng Giá trị Hệ sinh thái toàn cầu, nhưng Châu Mỹ Latinh đang tăng trưởng với tốc độ ấn tượng.

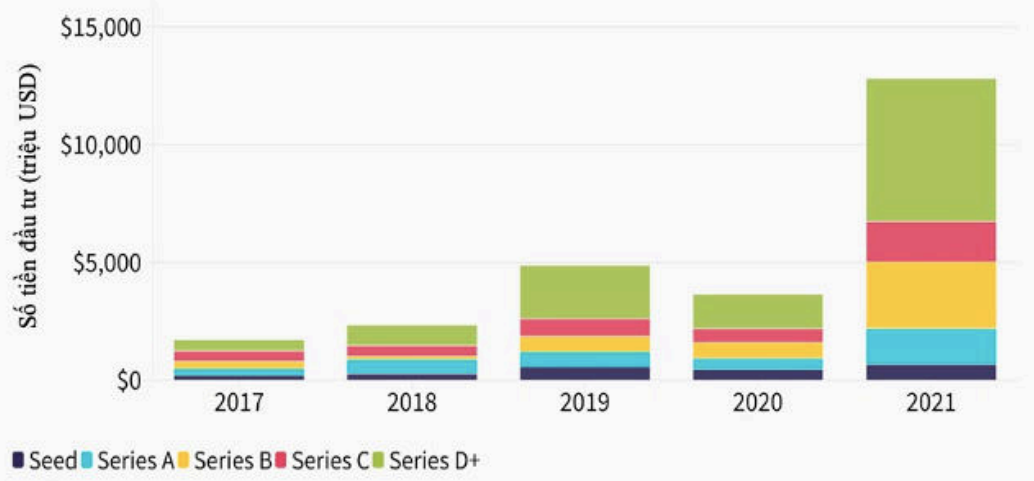
Phát hiện chính

- Châu Mỹ Latinh đã tăng 128% nguồn tài trợ giai đoạn đầu từ năm 2020 đến năm 2021.
- Khu vực này đạt hơn 47 tỷ USD với số tiền thoái vốn trên 50 triệu USD, tăng vượt bậc so với mức dưới 1 tỷ USD vào năm 2020.
- Xếp ở vị trí thứ 28, São Paulo là hệ sinh thái thành công nhất của Mỹ Latinh. Hệ sinh thái này tăng 3 bậc so với năm ngoái một phần do sự xuất hiện của 12 Kỳ Lân và 2 lần thoái vốn trên 2 tỷ USD, bao gồm cả đợt IPO trị giá 41 tỷ USD vào tháng 12 năm 2021 của Fintech Nubank.
- Năm 2021, Brazil chứng kiến mức tăng trưởng

Đầu tư mạo hiểm của châu Mỹ-Latinh theo giai đoạn

Đầu tư ở châu Mỹ-Latinh tăng 252% từ năm 2020 - 2021

237% về giá trị đầu tư (USD) của các vòng Series B+ so với năm 2020. Tổng số tiền thoái vốn của quốc gia cho năm 2021 là 49 tỷ USD, một bước nhảy vọt lớn so với 1 tỷ USD vào năm 2020.

Trung Đông và Bắc Phi (MENA)

Vị trí địa lý của MENA giúp tiếp cận các thị trường lớn ở Châu Âu, Châu Phi và Châu Á, đồng thời là nơi sinh sống của một lượng lớn dân số trẻ. Trong bối cảnh bất ổn địa chính trị và tỷ lệ thất nghiệp cao, nhiều người trẻ tuổi đang ngày càng tìm kiếm cơ hội mới và tìm cách cải thiện thế giới thông qua tinh thần kinh doanh. Các doanh nghiệp vừa và nhỏ chiếm 94% số doanh nghiệp đã đăng ký trong khu vực và rất quan trọng đối với nền kinh tế của MENA. Tuy nhiên, chỉ 3% trong số này được tiếp cận với nguồn tài trợ toàn cầu. Kể từ năm 2012, MENA đã trải qua quá trình chuyển đổi nhanh chóng - khu vực này đã tăng gấp đôi tỷ lệ tài trợ giai đoạn đầu trên toàn cầu lên 4%, trị giá 3,8 tỷ USD. Vào năm 2021, MENA đã chứng kiến sự gia tăng 640% về số lần thoái vốn trên 50 triệu USD so với năm 2012.

Khu vực này đã chứng kiến hoạt động đầu tư kỷ lục vào năm 2021. 13 tỷ USD đã được huy động trong tổng số vòng đầu tư mạo hiểm trên 890 giao

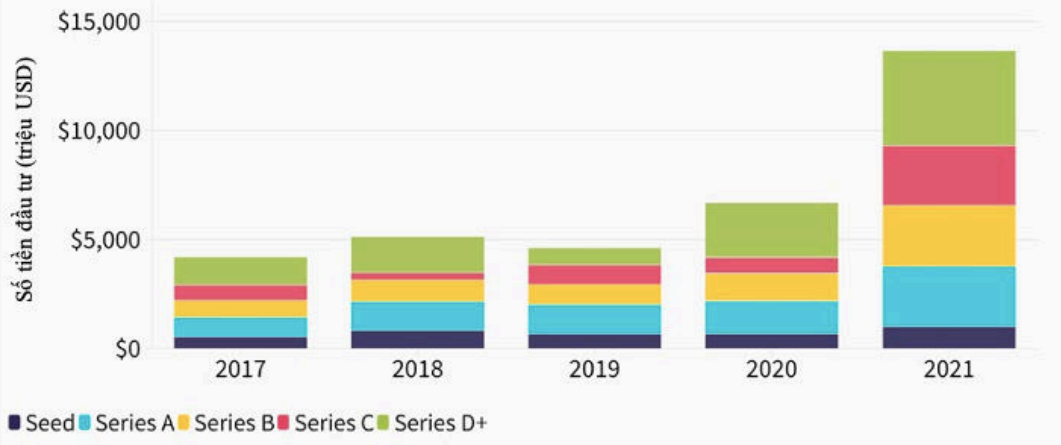
dịch và MENA đã tăng 23% số lượng giao dịch Series B+ từ năm 2022.

Israel đã tự khẳng định mình là “Quốc gia khởi nghiệp”, đặc biệt tập trung vào công nghệ và Tel Aviv là hệ sinh thái liên tục dẫn đầu trong bảng xếp hạng Hệ sinh thái khởi nghiệp toàn cầu của Startup Genome. Hệ sinh thái đã chứng kiến 3 lần thoái vốn trị giá hơn 1 tỷ USD trong khoảng thời gian được phân tích và Giá trị hệ sinh thái của nó đã vượt qua 100 tỷ USD, giúp hệ sinh thái này đảm bảo vị trí thứ 7. Israel chiếm 84% thị phần của khu vực trong tổng số vốn đầu tư mạo hiểm vào năm 2021, tiếp theo là Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất (UAE) với 8% thị phần. Mặc dù có dân số nhỏ khoảng 8,6 triệu người, nhưng Israel đang mở đường cho đổi mới công nghệ, cả ở MENA và toàn cầu.

Các hệ sinh thái khởi nghiệp hàng đầu khác của MENA bao gồm UAE, Ai Cập và Ả Rập Xê-Út. Cairo chứng kiến sự gia tăng tổng số tiền vòng gọi vốn đầu tư mạo hiểm từ 2020-2021 là 156%, và từ 2017-2021 là 60%. Trí tuệ nhân tạo và dữ liệu lớn là phân ngành thành công nhất trong khu vực, với 38% tổng vốn đầu tư. Các công ty khởi nghiệp công nghệ tài chính cũng đang phát triển mạnh ở đây - Công ty Fintech Tamara của Ả Rập Xê Út đã đạt được thỏa

Đầu tư mạo hiểm của Trung Đông và Bắc Phi theo giai đoạn

Đầu tư ở Trung Đông và Bắc Phi tăng 112% từ năm 2020 - 2021

thuận lớn nhất khu vực năm 2021 trong vòng Series A trị giá 110 triệu USD và công ty khởi nghiệp thanh toán kỹ thuật số Ai Cập Paymob đã huy động được 18,5 triệu USD tại Series A.

Phát hiện chính

- MENA đã chứng kiến khoản tài trợ giai đoạn đầu tăng 60% từ năm 2020 đến năm 2021.
- Khu vực này đã đạt mức tăng trưởng 89% số lần thoái vốn trị giá hơn 50 triệu USD từ năm 2020.
- Tel Aviv vẫn là hệ sinh thái khởi nghiệp hàng đầu của MENA, xếp thứ 7. Giá trị Hệ sinh thái của nó đã vượt 100 tỷ USD trong năm nay và thành phố của Israel đạt điểm cao về Kiến thức, với số lượng bằng sáng chế tăng 169% kể từ năm ngoái.
- Vào năm 2021, UAE đã đạt mức tăng trưởng 144% về giá trị đầu tư tính theo USD của các vòng Series B+ so với năm 2020.
- Ả Rập Xê Út có Kỳ Lân Fintech đầu tiên vào cuối năm 2020, khi STC Pay được định giá 1,3 tỷ USD.

Bắc Mỹ

Với Thung lũng Silicon, New York và Boston, Bắc Mỹ là khu vực dẫn đầu toàn cầu về số các công ty khởi nghiệp, chiếm 47% thị phần của các hệ sinh thái hàng đầu toàn cầu. Nhưng, cũng như ở các khu

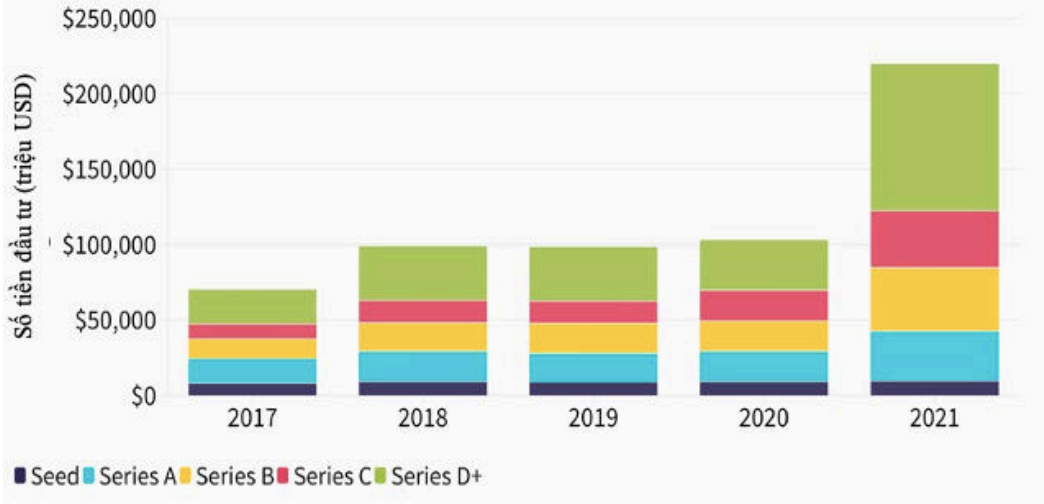
vực khác, các nhà sáng lập Bắc Mỹ đang ngày càng chọn cách thiết lập bên ngoài các hệ sinh thái hàng đầu và đang tạo ra các trung tâm đổi mới sáng tạo phát triển mạnh mẽ. Thị phần toàn cầu về giá trị đầu tư (USD) trong đầu tư giai đoạn đầu của Thung lũng Silicon đã giảm từ 25% vào năm 2012 xuống còn 13% vào năm 2021. Vì nguồn vốn giai đoạn đầu là một chỉ số hàng đầu về tương lai của công nghệ, xu hướng này cho thấy sự phát triển của công nghệ ở những nơi khác sẽ tiếp tục nhanh hơn ở Thung lũng Silicon.

Hơn 300 công ty khởi nghiệp công nghệ ở Bắc Mỹ đã trở thành Kỳ Lân vào năm 2021, một bước nhảy vọt ấn tượng so với con số dưới 100 vào năm 2020 và chiếm tỷ trọng lớn trong tổng số 540 kỳ lân công nghệ toàn cầu. Khu vực này đã chứng kiến mức tăng trưởng 105% số tiền thoái vốn hơn 50 triệu USD từ năm 2020 đến năm 2021. Nguồn vốn giai đoạn đầu tăng 43% kể từ năm 2020, nhưng Series B+ đã chứng kiến mức tăng trưởng lớn hơn nhiều 140% trong cùng kỳ.

Thoái vốn lớn nhất của khu vực là sàn giao dịch tiền điện tử Coinbase, được định giá 85 tỷ USD khi phát hành cổ phiếu trực tiếp trên Nasdaq vào tháng 4 năm 2021. Databricks, nhà phát triển nền tảng

Đầu tư mạo hiểm của Bắc Mỹ theo giai đoạn

Đầu tư ở Bắc Mỹ tăng 113% từ năm 2020 - 2021

phân tích dữ liệu thống nhất, đã đảm bảo thỏa thuận lớn nhất trong khu vực khi huy động được 1,6 tỷ USD trong vòng series H vào tháng 8 năm 2021.

Toronto-Waterloo là hệ sinh thái hàng đầu của Canada, đứng ở vị trí thứ 17. Khu vực tập trung nhiều công ty khởi nghiệp AI nhất trên thế giới, bao gồm công ty trị liệu di truyền Deep Genomics và nhà sản xuất chip AI Tenstorrent. Vancouver và Montréal đang phát triển mạnh các hệ sinh thái khởi nghiệp, với Vancouver có 5 Kỳ Lân trong năm 2022, bao gồm thị trường nhận dạng trực tuyến Trulioo, công ty khởi nghiệp phần mềm hợp pháp Clio, và công ty NFT Dapper Labs, và Montréal có 4 Kỳ Lân, bao gồm ứng dụng du lịch Hopper.

Các nhà đầu tư Hoa Kỳ đang nắm giữ lượng dự trữ tiền mặt trung bình nhiều hơn 101% vào năm 2021 so với năm 2020, từ 252 triệu USD lên 507 triệu USD. Tổng lượng dự trữ tiền mặt cho các nhà đầu tư đang hoạt động đã tăng 20% từ năm 2020 đến năm 2021. Tài trợ giai đoạn sau tăng 137% về giá trị và 39% về số thương vụ trong cùng kỳ và tài trợ giai đoạn đầu tăng 43% về giá trị.

Phát hiện chính

- Bắc Mỹ vẫn là khu vực hàng đầu thế giới,

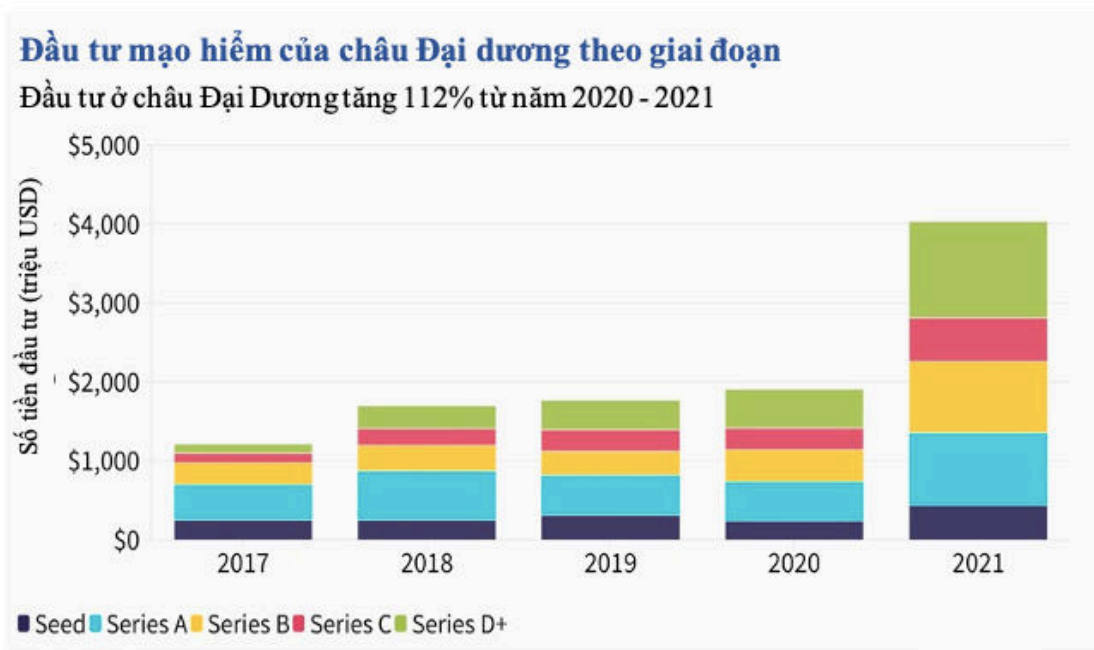
chiếm 47% thị phần của các hệ sinh thái hàng đầu toàn cầu.

- Thị phần toàn cầu về giá trị đầu tư (USD) trong đầu tư giai đoạn đầu của Thung lũng Silicon đã giảm từ 25% vào năm 2012 xuống còn 13% vào năm 2021, cho thấy rằng tốc độ phát triển của công nghệ ở hệ sinh thái còn lại của thế giới sẽ tiếp tục với tốc độ nhanh hơn ở Thung lũng Silicon.

- Trong số 540 Kỳ Lân được tạo ra trên toàn cầu vào năm 2021, hơn 312 là ở Bắc Mỹ. Năm 2020, Bắc Mỹ tạo ra 83 Kỳ Lân.

- Denver-Boulder tăng 3 bậc từ năm 2021, chiếm vị trí thứ 24. Hệ sinh thái Colorado đang gia tăng cả về giá trị và số thương vụ tài trợ giai đoạn đầu và cho thấy sự tăng trưởng đáng kể về Khả năng kết nối.

- Miami tiến lên hạng Á quân với vị trí thứ 31 với 11 lần thoái vốn trị giá hơn 50 triệu USD và 2 lần thoái vốn trị giá hơn 1 tỷ USD. Sự gia tăng trong bảng xếp hạng của Miami cũng có thể do nguồn tài trợ giai đoạn đầu tăng 15% số lượng giao dịch và 149% giá trị giao dịch. Trong khi đó, mức tăng trung bình ở giai đoạn đầu đối với các hệ sinh thái của Hoa Kỳ là 19%.

Châu đại dương

Châu Đại Dương đã chứng kiến mức tăng trưởng 50% số thương vụ thoái vốn trị giá hơn 50 triệu USD từ năm 2020 đến năm 2021. Nguồn vốn giai đoạn đầu trong khu vực đã tăng 80% trong cùng kỳ. Châu Đại Dương đã tạo ra 5 Kỳ Lân mới trong năm 2021-2022, bao gồm Fintech Airwallex, nền tảng phân tích con người và văn hóa Culture Amp và nền tảng kiểm tra sự tuân thủ của doanh nghiệp SafetyCulture.

Phân ngành hàng đầu của khu vực là Fintech, chiếm 31% tổng nguồn vốn đầu tư mạo hiểm của Châu Đại Dương từ năm 2017 đến năm 2021.

Sydney là hệ sinh thái lớn nhất của Châu Đại Dương, với phần lớn các công ty khởi nghiệp công nghệ của Úc có trụ sở tại đây. Hệ sinh thái đã tăng 4 bậc so với năm ngoái, lên vị trí thứ 20 trong bảng xếp hạng toàn cầu và Giá trị hệ sinh thái 67 tỷ USD của nó phần lớn là do nền tảng thiết kế Canva được định giá 39 tỷ USD.

Melbourne cũng là một địa chỉ hàng đầu khu vực. Hệ sinh thái đã chứng kiến 2 lần thoái vốn trị giá hơn 1 tỷ USD (MessageMedia và nhà cung cấp

giải pháp thanh toán B2B là Optal, được Wex mua lại) và yếu tố Kiến trúc của nó đã tăng so với năm ngoái do số lượng bằng sáng chế tăng 21%. New Zealand cũng cho thấy sự tăng trưởng vượt bậc kể từ năm ngoái, với 7 lần thoái vốn hơn 50 triệu USD và Giá trị hệ sinh thái tăng gấp đôi lên 4,6 tỷ USD.

Phát hiện chính

- Châu Đại Dương đã chứng kiến mức tăng trưởng 50% với số thương vụ thoái vốn hơn 50 triệu USD từ năm 2020 đến năm 2021.
- Nguồn vốn giai đoạn đầu trong khu vực đã tăng 80% trong cùng thời kỳ.
- Châu Đại Dương đã sản sinh ra 5 Kỳ Lân, bao gồm Fintech Airwallex, nền tảng phân tích văn hóa và con người Culture Amp, và nền tảng kiểm tra sự tuân thủ của doanh nghiệp SafetyCulture.
- Sydney tăng 4 bậc so với năm ngoái, lên vị trí thứ 20.
- New Zealand đã trải qua 7 lần thoái vốn trên 50 triệu USD và tăng gấp đôi Giá trị hệ sinh thái lên 4,6 tỷ USD kể từ năm 2020./.

Nguyễn Lê Hằng
Startup Genome 2022

KINH NGHIỆM GIAO TIẾP CỦA CÁC NHÀ LÃNH ĐẠO NỔI TIẾNG

Trong thời đại tri thức, ý tưởng là nền tảng của thành công trong hầu hết mọi lĩnh vực. Bạn có thể có ý tưởng vĩ đại nhất thế giới, nhưng nếu bạn không thể thuyết phục bất kỳ ai khác đi theo tầm nhìn của mình, thì ảnh hưởng và tác động của bạn sẽ giảm đi rất nhiều. Và đó là lý do giao tiếp không chỉ còn được coi là “kỹ năng mềm” của các nhà lãnh đạo doanh nghiệp hàng đầu thế giới. Những nhà lãnh đạo vươn tới đỉnh cao danh vọng không chỉ đơn giản là nói suông về tầm quan trọng của giao tiếp hiệu quả. Thay vào đó, họ nghiên cứu nghệ thuật giao tiếp dưới mọi hình thức - viết, nói, thuyết trình - và không ngừng cố gắng cải thiện những kỹ năng đó.

Ví dụ, khi Jeff Bezos xây dựng Amazon, ông rất

coi trọng kỹ năng viết. Vào mùa hè năm 2004, ông đã gây bất ngờ cho đội ngũ lãnh đạo của mình khi cấm dùng PowerPoint. Ông đã thay thế các trang trình bày bằng “những bản ghi nhớ có cấu trúc tường thuật” chứa tiêu đề và các câu hoàn chỉnh có đầy đủ động từ và danh từ.

Bezos không phải là người duy nhất trong số các nhà lãnh đạo hàng đầu thực hiện việc như vậy. Indra Nooyi, cựu Giám đốc điều hành của PepsiCo, hiện đang hoạt động trong hội đồng quản trị của Amazon, cho biết: “Bạn không thể đầu tư quá nhiều vào các kỹ năng giao tiếp - kỹ năng viết và nói, Nếu bạn không thể đơn giản hóa một thông điệp và truyền đạt nó một cách thuyết phục, thì tin tôi đi, bạn sẽ không thể khiến số đông đi theo mình”.

Trong quá trình nghiên cứu để viết tác phẩm The Bezos Blueprint, nhà nghiên cứu Carmine Gallo của trường Harvard University đã nhận thấy một số chiến thuật phổ biến mà các nhà lãnh đạo hàng đầu sử dụng khi giao tiếp với nhóm của họ. Dưới đây là bốn đề xuất:

1. Dùng những từ ngắn gọn để nói về những điều khó hiểu

Những câu dài, phức tạp làm cho các ý tưởng viết ra trở nên khó hiểu - chúng làm bạn kiệt sức về tinh thần và đòi hỏi sự tập trung cao hơn. Bạn sẽ thu hút được nhiều người hâm mộ hơn nếu thay thế các từ và câu dài bằng những từ và câu ngắn.

Viết trong cuốn “ Tư duy nhanh và chậm”, Nhà kinh tế đoạt giải Nobel, Daniel Kahneman, cho rằng “Nếu bạn quan tâm đến việc được người khác cho là đáng tin cậy và thông minh, thì đừng sử dụng ngôn ngữ phức tạp mà hãy sử dụng ngôn từ đơn giản”. Ông lập luận rằng những diễn giả và nhà văn có sức thuyết phục sẽ làm mọi thứ để làm giảm bớt “sự căng thẳng về nhận thức”.

Các công cụ phần mềm như Grammarly đánh giá chất lượng viết bằng cách tạo điểm số về khả năng đọc. Điểm chỉ định ra mức độ phân lớp cho các mẫu viết. Ví dụ: một tài liệu được viết cho một người có trình độ học vấn ít nhất là lớp 8 (trung bình 13 tuổi ở Mỹ) được coi là “rất dễ đọc”. Nó không ngụ ý rằng bài viết của bạn giống như một học sinh lớp 8 đã viết ra nó. Nó đơn giản có nghĩa là những lập luận phức tạp của bạn dễ dàng được nắm bắt, và những ý tưởng dễ hiểu sẽ có sức thuyết phục hơn.

Vì viết là một kỹ năng, nên bạn có thể mài dũa kỹ năng này bằng cách luyện tập. Bezos đã cải thiện khả năng viết lách của mình theo thời gian. Bức thư đầu tiên gửi cho cổ đông Amazon của ông vào năm 1997 được phân cấp ở trình độ lớp 10 (có thể so sánh với The New York Times). Trong thập kỷ tiếp theo, 85% thư của ông được viết ở cấp học sinh lớp 8 hoặc lớp 9.

Ví dụ, vào năm 2007, Bezos đã giải thích những lợi ích của Kindle mới được ra mắt của Amazon trong một đoạn văn mà học sinh lớp 7 có thể hiểu được: “Nếu bạn gặp một từ mà bạn không nhận ra, bạn có thể tra cứu nó một cách dễ dàng. Bạn có thể tìm kiếm các quyển sách của bạn. Ghi chú bên lề và phần gạch chân của bạn được lưu trữ ở máy chủ trong “đám mây”, nơi chúng không thể bị mất đi. Kindle tự động giữ vị trí đang đọc của bạn trong từng cuốn sách. Nếu mỗi mắt, bạn có thể thay đổi cỡ chữ. Tầm nhìn của chúng tôi đối với Kindle là sẵn sàng cung cấp mọi cuốn sách được in bằng bất kỳ ngôn ngữ nào, tất cả đều có sẵn trong vòng chưa đầy 60 giây”.

Bezos đã chọn những từ ngắn gọn để nói về những điều khó hiểu. Khi bạn làm cho mọi thứ trở nên đơn giản, bạn sẽ không làm giảm chất lượng nội dung, mà bạn đang vượt lên đối thủ cạnh tranh.

2. Chọn phép ẩn dụ để làm rõ các khái niệm chính

Phép ẩn dụ là một công cụ mạnh để so sánh các ý tưởng trừu tượng với các khái niệm quen thuộc. Phép ẩn dụ có thể đưa mọi người vào một cuộc hành trình mà không khiến họ phải rời khỏi chỗ ngồi. Chris Hadfield, một phi hành gia nổi tiếng người Canada, là một diễn giả tài năng và là ngôi sao của TED Talks. Ông rất giỏi trong việc khai thác sức mạnh của phép ẩn dụ để mô tả một sự kiện cực khó để diễn tả:

“Sáu giây trước khi phóng, con quái vật này đột nhiên bắt đầu gầm lên như một con rồng bắt đầu phun lửa. Bạn giống như một chiếc lá nhỏ trong cơn

bão... Khi những động cơ đó sáng lên, bạn có cảm giác như mình đang ở trong hàm của một con mãnh cầu đang nghiền lác bạn bằng sức mạnh tuyệt đỉnh”.

Tiếng thú gầm, những chiếc lá trong cơn bão, hàm của một con chó - đây đều là những ý tưởng cụ thể để mô tả một sự kiện mà chẳng mấy người trong chúng ta từng trải qua.

Trong kinh doanh, phép ẩn dụ là lối tắt để truyền đạt thông tin phức tạp bằng những cụm từ ngắn gọn, hấp dẫn. Warren Buffett hiểu sức mạnh của phép ẩn dụ. Nếu bạn hay xem tin tức kinh doanh hoặc theo dõi thị trường chứng khoán, chắc chắn bạn đã nghe cụm từ “con hào và lâu đài kinh tế” được dùng để chỉ các công ty thống trị một ngành mà các đối thủ cạnh tranh khó tham gia. Buffett đã phổ biến cụm từ này tại một cuộc họp ở Berkshire Hathaway năm 1995 khi ông nói: *“Điều quan trọng nhất là tìm một doanh nghiệp được bao quanh bởi một con hào rộng và dài, bảo vệ một lâu đài kinh tế hùng vĩ với một lãnh chúa trung thực có trách nhiệm với lâu đài kinh tế này”*.

Ẩn dụ lâu đài là một lối tắt ngắn gọn, một lời giải thích sinh động cho một hệ thống dữ liệu và thông tin phức tạp mà Buffett và đội ngũ của ông đã sử dụng để đánh giá các khoản đầu tư tiềm năng. Khi bạn đưa ra một ý tưởng mới hoặc trừu tượng, khán giả của bạn sẽ tự động tìm kiếm một điều gì đó quen thuộc để giúp họ hiểu ý tưởng đó. Hãy đưa ra một phép ẩn dụ mới và hướng họ theo cách tư duy đó.

3. Nhân hóa dữ liệu để tạo ra giá trị

Mẹo để giảm tải nhận thức và làm cho bất kỳ điểm dữ liệu nào trở nên thú vị là nhân hóa nó bằng cách đặt con số trong bối cảnh. Việc xem các slide PowerPoint với số liệu thống kê và biểu đồ chỉ làm tăng thêm gánh nặng nhận thức, làm cạn kiệt năng lượng tinh thần.

Bất cứ khi nào bạn đưa ra các con số, hãy thực hiện thêm một bước để làm cho chúng trở nên hấp dẫn, dễ nhớ và cuối cùng là có sức thuyết phục. Ví

dụ, đến năm 2025, các nhà khoa học kỳ vọng con người sẽ tạo ra 175 zettabyte dữ liệu hàng năm, hay một nghìn tỷ gigabyte. Nó chỉ đơn giản là một con số quá lớn đối với hầu hết mọi người. Nhưng khi nói rằng nếu bạn có thể lưu trữ 175 zettabyte dữ liệu này vào các đĩa DVD, thì những chiếc đĩa này sẽ quấn quanh trái đất 222 vòng. Đó vẫn là một con số lớn, nhưng phần mô tả trở nên hấp dẫn hơn vì nó vẽ nên một hình ảnh sống động trong tâm trí bạn.

Nhà giáo dục khoa học và vật lý thiên văn nổi tiếng Neil deGrasse Tyson từng nói rằng bí quyết để giao tiếp khoa học là “nhúng khái niệm vào nền tảng quen thuộc”. Nói cách khác, biến dữ liệu thành ngôn ngữ mà con người có thể hiểu được.

Một trong những ví dụ nổi tiếng về dữ liệu nhân hóa của Tyson diễn ra vào năm 1997 khi NASA phóng tàu thăm dò không gian Cassini lên khám phá Sao Thổ. Những người hoài nghi đã đặt câu hỏi về mức giá 3 tỷ USD của nó, và vì vậy Tyson đã xuất hiện trên các chương trình trò chuyện trên truyền hình để tuyên truyền cho công chúng về lợi ích của nhiệm vụ này. Trước tiên, ông phải đối phó với vấn đề về giá, vì vậy ông đã đưa ra một sự so sánh dữ liệu. Ông giải thích rằng 3 tỷ USD sẽ được trả đều trong tám năm. Ông nói thêm rằng số tiền người Mỹ chi cho sơn dưỡng môi hàng năm còn nhiều hơn số tiền mà NASA sẽ chi cho sứ mệnh này trong cùng khoảng thời gian.

Để chứng minh giá trị ý tưởng của bạn, hãy nhân hóa dữ liệu và làm cho nó phù hợp với người nghe của bạn.

4. Biến nhiệm vụ thành câu thần chú dễ gán kết đội ngũ

Năm 1957, một sự cố mất điện đã gây mất điện phần lớn Wisconsin và Minnesota. Earl Bakken, một thợ sửa chữa thiết bị y tế làm việc trong nhà để xe của mình, đã nhìn thấy cơ hội để tạo ra những đổi mới sáng tạo trong lĩnh vực này. Ông đã chế tạo chiếc máy điều hòa nhịp tim chạy bằng pin đầu tiên,

Electricians absolutely refused to come into the operating room when an operation was in process. Earl Bakken came over for every open-heart operation....

C. Walton Lillehei

E A R L B A K K E N
1924-2018

ONE MAN'S
FULFILLING

Earl Elmer Bakke - "Cha đẻ" máy tạo nhịp tim.

vẫn hoạt động ngay cả khi bị mất điện. Từ thời điểm đó, cuộc sống của Bakken đã có thêm một mục đích khác ngoài việc sửa chữa mọi thứ. Ông đã luôn thực hiện sứ mệnh "giảm đau, phục hồi sức khỏe và kéo dài tuổi thọ".

Bakken qua đời vào năm 2018, hơn 50 năm sau khi thành lập Medtronic. Công ty đã thay đổi rất nhiều kể từ đó. 90.000 nhân viên của công ty làm việc trên 150 quốc gia và các liệu pháp của công ty "chạm" đến cuộc sống của hai bệnh nhân mỗi giây. Nhưng mặc dù nhiều thứ đã thay đổi, có một điều vẫn không hề đổi thay, đó là nhân viên của Medtronic được thúc đẩy bởi những từ đã truyền cảm hứng cho Bakken: *"giảm đau, phục hồi sức khỏe, kéo dài tuổi thọ"*.

Bakken có thể được coi như một "vị chủ tịch nhắc lại", liên tục giữ sứ mệnh của công ty ở vị trí hàng đầu và trung tâm. Không lâu trước khi Bakken qua đời ở tuổi 94, ông đã quay một video gửi cho nhân viên. Ông nhắc lại sứ mệnh của công ty và đưa ra một yêu cầu: *"Tôi yêu cầu các bạn hãy sống theo sứ mệnh đó mỗi ngày"*.

Một tuyên bố sứ mệnh được cất trong ngăn kéo và phần lớn bị lãng quên sẽ không giúp ích gì nhiều trong việc gắn kết các đội nhóm quanh một mục đích chung. Với việc các nhà lãnh đạo lặp lại nhiệm vụ thường xuyên đến nỗi nó trở thành một câu thần chú, sẽ tạo nên sức mạnh.

Sứ mệnh của công ty nên chiếm vị trí trung tâm: làm nổi bật mục đích của công ty trên các kênh truyền thông: bản ghi nhớ, email, bản trình bày, phương tiện truyền thông xã hội và tài liệu tiếp thị. Nếu sứ mệnh của bạn đại diện cho điều gì, thì hãy làm nổi bật điều đó.

Để thực hiện bất cứ điều gì cũng đều cần đến công sức của một đội hay một nhóm người tận tâm theo đuổi đam mê về một giấc mơ, một tầm nhìn chung. Trong khi một số nhóm tuân theo những nhà lãnh đạo được trao quyền chỉ nhờ vào chức danh, thì những nhóm người thành công nhất thường tuân theo các nhà lãnh đạo có khả năng truyền cảm hứng cho họ./.

Phuong Anh

(Theo Harvard Business Review, 23/11/2022)